

In deze bundel kan u de voor openbaarmaking vatbare dossierstukken bij volgende agendapunten vinden:

---

12. 2015_GR_00598 - Beleidsnota "Een Gentse visie op Intra-Europese migratie (IEM)" - Goedkeuring

12. 2015_GR_00598 - Beleidsnota "Een Gentse visie op Intra-Europese migratie (IEM)" - Goedkeuring

OPENBARE STUKKEN

- Visie IEM - 2015.pdf

Een Gentse visie op Intra-Europese migratie (IEM)

Inleiding

Migratie is van alle tijden. Mensen migreren omdat ze streven naar een zo goed mogelijk en/of beter leven. Migratie kent pushfactoren zoals werkloosheid, armoede, verdrukking, natuurrampen en conflicten in de landen van herkomst en pullfactoren zoals werkgelegenheid, welvaart en de aanwezigheid van een netwerk in de landen van bestemming.

Afhankelijk van de migratievorm, -motieven en het land van herkomst bestaan verschillende migratieprocedures. De voornaamste zijn: de asielprocedure, gezinshereniging of -creatie en arbeidsmigratie. Binnen de EU bestaat er een recht op vrij verkeer van personen.

Het recht op vrij verkeer van personen, kapitaal, diensten en goederen is samen met de EURO één van de fundamenteën van de Europese Unie. Elke EU-burger kan binnen de vigerende regelgeving in een ander land van de EU gaan wonen, werken en/of studeren.

De Stad Gent juicht dit principe toe. De Stad Gent wil een inclusieve en democratische samenleving vormen waar elke inwoner ongeacht afkomst gelijke kansen krijgt. We willen EU-burgers dan ook ondersteunen in hun integratie op de arbeidsmarkt, de woningmarkt en in het onderwijs.

Intra-Europese arbeidsmigratie kan een deel van de oplossing bieden voor knelpuntvacatures en vergrijzing. We blijven er tegelijk waakzaam over dat een grotere concurrentie en vrijheid op onze arbeidsmarkt onze sociale verworvenheden niet in het gedrang brengen. We blijven bijzondere aandacht hebben voor laaggeschoolde Belgische werklozen, met of zonder migratieachtergrond.

De Belgische verblijfswetgeving inzake Europese burgers, die een omzetting is van de Europese richtlijnen, voorziet dat wie hier werkt, uitzicht heeft op werk, beschikt over voldoende bestaansmiddelen of studeert een verblijfsdocument kan bekomen. Na 5 jaar ononderbroken geldig verblijf wordt de voorwaardelijke E-kaart¹ omgezet in een permanente E+-kaart. De EU-burger bekomt dan een permanent verblijfsrecht zonder bijkomende voorwaarden zoals economische activiteit of voldoende bestaansmiddelen. Dit duurzaam verblijfsrecht houdt in dat een unieburger dezelfde behandeling moet genieten als de onderdanen van dat gastland. Dit concretiseert zich op alle mogelijke juridische domeinen (bv. toegang tot arbeidsmarkt of sociale zekerheid). In de eerste drie maanden van hun verblijf worden EU-burgers als toeristen beschouwd en hoeven zij geen E-kaart te bezitten.

Burgers van lidstaten van de Europese Unie die naar België komen maar niet (meer) voldoen aan de verblijfscriteria, bevinden zich niet legaal op het Belgisch grondgebied. Zij kunnen en mogen echter enkel binnen heel specifieke voorwaarden worden gerepatriëerd. Het vrij verkeer van EU-burgers kan enkel worden beperkt om redenen van verstoring van openbare orde of openbare veiligheid en dit onder stringente voorwaarden. Een uitwijzingsbeslissing kan slechts in individuele gevallen worden genomen wanneer het gedrag van een persoon een daadwerkelijke, actuele en ernstige bedreiging vormt voor de samenleving. Daarbij moet het evenredigheidsbeginsel altijd in acht worden genomen.²

Het aantal EU-burgers zonder geldig verblijfsdocument dat gedwongen kan en moet terugkeren, is in de feiten zeer beperkt. Het aantal verleende E-kaarten en inschrijvingen in het vreemdelingenregister zeggen bijgevolg weinig over de feitelijke aanwezigheid van EU-burgers

¹ De E-kaart is een elektronische kaart. Het betreft een verklaring van inschrijving. De papieren versie is de bijlage 8. Leidt tot inschrijving in het vreemdelingenregister.

² Voor de gedetailleerde voorwaarden verwijzen we hier naar de [Mededeling van de Europese Commissie over het recht van vrij verkeer van 25 november 2013](#).

op ons grondgebied.

EU-burgers die er niet in slagen om aan de voorwaarden voor een geldig verblijf te (blijven) voldoen hebben geen toegang tot het gros van de bestaande dienstverlening. We denken hierbij aan toegang tot de sociale huisvestingsmarkt, OCMW-hulpverlening, ziekteverzekering en opleidingen. Daarenboven is het niet mogelijk om EU-burgers die wél voldoen aan de verblijfsvoorwaarden te verplichten tot het volgen van een inburgeringstraject en Nederlandse taallessen. Ook al blijven we ons aanbod ter zake promoten bij de doelgroep. Dit alles bemoeilijkt de integratie.

Zoals hierboven geschetst, maakt de bestaande en volgens ons ontoereikende wetgeving het ons als Stad moeilijk om een sluitend en consequent migratie- en integratiebeleid te voeren t.a.v. deze doelgroep. Hoewel we in principe iedereen kansen wil bieden, merken we dat we door een combinatie van een gebrekkig wettelijk kader met de pushfactoren in de landen van herkomst en de open grenzen binnen de EU niet iedereen kunnen helpen. De Stad en het OCMW kunnen niet anders dan de bestaande verblijfswetgeving toepassen. Wij kunnen niet afwijken van het principe dat bepaalde rechten enkel kunnen voortspuiten uit een legaal verblijf. Zo niet creëren we een aanzuigeffect.

In 2004 traden volgende landen toe tot de EU: Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië. In 2007 traden ook Bulgarije en Roemenië toe en in 2013 Kroatië. Sindsdien is een grote migratiestroom op gang gekomen van Oost naar West. In Gent worden we voornamelijk geconfronteerd met een toenemend aantal Bulgaren, Slowaken, Polen en, in mindere mate, Roemenen. Velen onder hen zijn Roma.

We zien dat het bestaan van bepaalde netwerken hier in Gent migratie van dezelfde bevolkingsgroepen in de hand werkt. De migranten komen in grote mate uit dezelfde gemeenten en dorpen en kennen elkaar veelal. De eerste Slowaken uit de regio Košice kwamen al naar Gent in de jaren negentig, toen nog als asielzoeker. Slowaakse nieuwkomers uit diezelfde regio zochten na de toetreding van Slowakije aansluiting bij de reeds aanwezige Slowaken. Gent kent daarnaast een vrij grote Turkse gemeenschap. De Turkssprekende Bulgaren uit het oosten van Bulgarije vonden aansluiting bij deze Turkse gemeenschap.

In het totaal gaat het om 11'277 mensen. Op een totaal van meer dan 252'000 inwoners is dit een aanzienlijk aantal. Daarenboven tellen we dan enkel de mensen die officieel geregistreerd zijn.

Uiteraard erkennen wij dat er ook andere EU-burgers dan uit de hierboven vermeldde landen naar Gent komen. In deze nota behandelen wij echter enkel de Intra-Europese migratie vanuit de Oost-Europese landen die sinds 2004 zijn toegetreden.

Deze migratie stelt onze Stad immers voor specifieke uitdagingen. De migratie uit deze landen verliep erg snel, is significant groter en ook het welvaartsverschil met de landen van herkomst is beduidend groter. Zelfs al houden we rekening met EU-burgers die de crisis in Zuid-Europa ontvluchten dan nog stellen we vast dat deze groep beperkt blijft en dat de afstand tot de arbeidsmarkt en onze samenleving bij hen niet zo groot is als bij de nieuwe EU-burgers, door de band genomen.

Aantal Oost-Europese EU-burgers per nationaliteit in Gent op 31/12/2014

Bulgarije	7.302
Estland	14
Hongarije (Rep.)	132
Kroatië	40
Letland	61
Litouwen	69
Polen (Rep.)	1309
Roemenië	351
Slovenië	33
Slowakije	1698
Tsjechische Republiek	268
Totaal	11.277

De migratie heeft veelal te maken met economische achterstelling. België en Gent bieden perspectief op werk en een beter inkomen. Heel wat mensen met een IEM-achtergrond hebben het recht op vrij verkeer binnen de EU aangewend om hier economische en maatschappelijke kansen te grijpen die zij in hun thuisland niet hadden. Zij huren een huis, werken en sturen hun kinderen naar school.

We zien echter dat er naast de wenselijke en wettelijke vormen van arbeidsmigratie ook sprake is van een “grijs” circuit waarbij EU-burgers terecht komen in nepstatuten, onderbetaalde jobs en slechte behuizing. Deze sociale dumping en uitbuiting hebben negatieve gevolgen voor zowel de migranten zelf als voor onze samenleving. Deze misbruiken moet worden aangepakt door de Sociale Inspectiediensten en het Arbeidsauditoriaat. Tegelijk moet er uiteraard ingezet worden op kansen op de arbeidsmarkt binnen het legale circuit. Dit is gezien de lage scholingsgraad van het doelpubliek geen evidente oefening.

Er is in bepaalde gevallen naast economische achterstelling en werkloosheid ook sprake van discriminatie van, en racisme t.a.v. de Roma populatie en andere minderheden in de landen van oorsprong. Europese middelen ter ondersteuning van de Roma raken er niet tot op het terrein wegens gebrek aan een performante en transparante administratie en een gebrek aan politieke wil. Achterstelling en discriminatie in de landen van herkomst dienen aangepakt. De EU dient hier streng op te treden.

De grote ongelijkheid binnen Europa en de mensonwaardige situaties waarin sommige mensen moeten leven in bepaalde lidstaten van de EU zorgen er samen voor dat een te groot deel van de Intra-Europese migratie weinig tot niets te maken heeft met de arbeidsmobiliteit die men in gedachte had toen het principe van recht op vrij verkeer in de praktijk werd gebracht. De hogere overheden dienen dit te erkennen.

Er is enerzijds een grote groep Oost-Europese migranten, die zich opwerkt en een sterke sociale mobiliteit vertoont. Anderzijds is er een grote groep van laagopgeleiden die de competenties en het netwerk ontberen om hier een job te vinden. Zij migreerden met als belangrijkste doel te overleven in min of meer menselijke omstandigheden. Zij overleven vaak door te kraken en een beroep te doen op de hulp van vrijwilligers. Op de reguliere woonmarkt kunnen zij nauwelijks terecht wegens een gebrek aan middelen, de grootte van de gezinnen en wegens de terughoudendheid van eigenaars. De overlevingsstrategieën die ze hanteren en de aanwezige multi-problematiek veroorzaken vaak overlast in al reeds dicht bewoonde wijken.

Een aanzienlijk deel van deze intra-Europese migratie creëert zo een enorme druk op een Stad als Gent, vooral in de dichtbevolkte 19de-eeuwse gordel en op haar dienstverlening. Onze Stad wordt geconfronteerd met sociale uitbuiting op de arbeidsmarkt en de woningmarkt en met een grote groep mensen met een precair verblijf en bijzonder weinig perspectief.

Tegelijk beseffen, en weten we dat veel van deze mensen niet van plan zijn terug te keren naar hun land van herkomst en dat hun kinderen in onze samenleving zullen opgroeien. Dakloos zijn in Gent is voor hen immers vaak een betere optie dan terug te keren naar hun land van herkomst.

Hoewel wij als Stad enkel de bestaande verblijfswetgeving kunnen toepassen, willen we vanuit een humaan mensbeeld ook fundamentele mensenrechten zoals het recht op onderwijs en gezondheidszorg garanderen voor mensen zonder legaal verblijf.

Binnen deze groep Intra-Europese Migranten is er een grote groep kinderen die opgroeit in moeilijke leefomstandigheden. Deze kinderen kunnen onvoorwaardelijk terecht in ons onderwijs. Het recht op onderwijs wordt absoluut gegarandeerd. Deze groep kinderen stelt ons onderwijs ook voor nieuwe uitdagingen inzake capaciteit en toegankelijkheid van het aanbod.

Uitgangspunten Gents IEM beleid

Volgende punten schuiven we als uitgangspunten en basisprincipes naar voor:

- **We kiezen niet voor een beleid op basis van etnie:** Wat de migranten uit Bulgarije, Slowakije en Roemenië bindt, is dat zij burgers zijn van lidstaten van de EU, met een beduidend lager welvaartsniveau dan België. Het is niet zinvol om mensen in vaste, onveranderlijke etnische categorieën in te delen. Het is daarenboven wettelijk ook niet mogelijk om cijfers op basis van etnie te verzamelen. We kiezen daarom niet voor een "Roma"-beleid maar hebben het over een IEM-beleid. Uiteraard hebben we wel aandacht voor discriminatie en racisme t.a.v. Roma. We erkennen tevens dat de meest achtergestelde groep binnen de grotere groep van mensen met een IEM-achtergrond de Roma zijn. In sommige gevallen zal het dan ook wenselijk zijn in te spelen op hun specifieke context. We doen dit volgens het principe "Explicit but not exclusive targeting". Dit is een van de 10 gemeenschappelijke principes die werden afgesproken binnen de Europese Unie inzake Roma-inclusie.
- **We kiezen voor een tweesporenbeleid:** We bieden kansen aan mensen die zich willen inspannen om deel te nemen aan onze samenleving. Overlast in wijken en misbruiken inzake verblijf of werk pakken we aan.
- **We passen de verblijfswetgeving toe:** Als Stad kiezen we ervoor om strikt toe te zien op de verblijfsvoorwaarden. Bijgevolg kunnen bepaalde rechten enkel voortspuiten uit een legaal verblijf. We verwachten van het Europese en het Federale niveau dat deze migratie als dusdanig wordt erkend en wordt gekanaliseerd.
- **We zijn realistisch als het gaat over mensen zonder geldig verblijf:** Wij erkennen de aanwezigheid van migranten zonder geldig verblijf op ons grondgebied. Via het onderwijs, de dringende medische hulp, de Buurtstewards en andere Stadsdiensten houden we contact met deze groep mensen. We garanderen basisrechten en zetten huisvestingsexperimenten op om mensen die hier al lang verblijven en zich inspannen, terug perspectief te bieden. Voor wie de situatie in Gent compleet uitzichtloos is, verwijzen we naar de mogelijkheid tot Vrijwillige Terugkeer.

- **We hebben bijzonder aandacht voor de kinderen van kwetsbare gezinnen:** We hebben bijzondere aandacht voor de kinderen van kwetsbare gezinnen. Fundamentele mensenrechten, zoals het recht op onderwijs en gezondheidszorg dienen universeel gegarandeerd te worden. Kinderen en jongeren, die opgroeien in extreme armoede, laten we niet los. Het risico op een verloren generatie kunnen we ons niet veroorloven als Stad. Want daar betalen we later als samenleving een hoge prijs voor. De situatie van kinderen kan niet los worden gezien van hun thuissituatie en de sociaal-economische positie van hun ouders.
- **Samenwerking, dialoog en overleg:** Er is nood aan samenwerking met hogere overheden, samenwerking met IN-Gent, samenwerking tussen stadsdiensten onderling en samenwerking tussen de Stad en het middenveld. Alleen door een intense samenwerking met alle betrokken actoren kan er vooruitgang worden geboekt. We erkennen het belang van vrijwilligers en het middenveld voor ons IEM-beleid. Wij beseffen dat het middenveld geregeld problemen oplost waar de Stad structureel geen antwoord kan op bieden. Samenwerking betekent niet dat de Stad en het middenveld het over alles eens moeten zijn. Ook kritische feedback is voor de Stad en haar IEM-beleid een meerwaarde.
We erkennen het belang van zelforganisaties. We willen niet enkel over maar ook met de doelgroep praten. We ondersteunen deze organisaties waar het kan.
We verwachten van zelforganisaties dat ze hun leden versterken en emanciperen, dat ze duidelijke vragen formuleren naar het beleid en dat ze de Stad helpen om specifieke doelgroepen te bereiken. Zelforganisaties zijn de brug tussen de gemeenschap(pen), de overheid en de rest van de samenleving.
- **Een Europese verantwoordelijkheid:** IEM is geen lokale of typisch Gentse aangelegenheid. De problematiek dient bij haar wortels aangepakt te worden: in de landen van herkomst. De hefboomen hiertoe liggen op het Europese niveau.

Het Gentse IEM-beleid

Als Stad kiezen we voor een tweesporenbeleid dat Intra-Europese migranten die zich inspinnen ondersteunt en overlast en misbruiken aanpakt.

Per beleidsniveaus schuiven we een aantal beleidskeuzes naar voor:

Het POC

Het Permanent Overlegcomité blijft bestaan. Het POC werd opgericht in 2010 om beleidsinitiatieven en - acties inzake IEM te coördineren. Het doel van het POC is het realiseren van een integrale aanpak over de grenzen van beleidsdomeinen heen in een structureel samenwerkingsverband. De POC Stuurgroep wordt voorgezeten door de burgemeester en wordt bijgewoond door de betrokken schepenen, kabinetten en diensten, de politie en het OCMW.

De POC Werkgroep bestaat uit volgende thematische deelwerkgroepen: Onderwijs, Werk, Gezondheid en Huisvesting. Vanuit deze werkgroepen wordt aan de stuurgroep gerapporteerd en worden beleidsadviezen geformuleerd. Beleidsadviezen van de Werkgroepen worden goedgekeurd door het college van Burgemeester en Schepenen. We verwijzen hierbij naar de respectieve situatieschets, aanbevelingen en actiepunten van de POC Onderwijs en de POC Werk.

Het POC Vrijwilligers/Veldwerk/Zelforganisaties is een deelwerkgroep van het POC waarbij veldwerkers, vrijwilligers en zelforganisaties rechtstreeks in dialoog gaan met de leden van het college en de diensten.

Inschrijving

Nieuwkomers uit de Europese Unie worden bij hun inschrijving correct en duidelijk geïnformeerd over hun rechten, plichten en mogelijkheden in Gent. We zien erop toe dat deze dossiers steeds op een neutrale én menselijke manier worden behandeld.

Gezinnen kunnen bij het Infopunt Migratie terecht voor informatie over hun verblijfsmogelijkheden.

We passen de verblijfswetgeving consequent toe en verblijfsfraude wordt bestreden. Hiervoor bouwen we zelf de nodige controlestappen in. Maar eveneens zetten we de nodige samenwerkingen op met de Politie, Sociale Inspectie en het Parket.

Huisvesting

Alles begint met een dak boven het hoofd. Algemeen is er nood aan meer betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting. De Stad zet hierop in voor alle Gentenaars. Er is nood aan zowel meer sociale woningen als aan meer betaalbare en kwaliteitsvolle woningen op de private huurmarkt. Het spreekt voor zich dat ook nieuwkomers de geijkte procedures moeten volgen voor wat betreft sociale huisvesting en sociale verhuurkantoren.

Kraken zien we niet als een oplossing voor het huidige huisvestingsprobleem. Het kan ook niet de bedoeling zijn dat de indruk wordt gewekt in de landen van herkomst dat het toegestaan is een huis te kraken om zo een officieel verblijf te bekomen.

We gaan algemeen de strijd aan met leegstand. Zo werd de belasting op leegstand en verkrotting reeds verhoogd en werd een Meldpunt Leegstand³ in het leven geroepen. We proberen het aantal leegstaande sociale woningen tot een minimum te beperken. Indien leegstand onvermijdelijk is, bijvoorbeeld in afwachting van renovatie, kan tijdelijke, alternatieve huisvesting worden toegestaan voor zwakke doelgroepen, in afwachting van een oplossing op lange termijn.

Specifiek voor gezinnen met een precair verblijf willen we experimenteren met tijdelijke, alternatieve huisvestingsprojecten die een tijdelijke, stabiele basis kunnen vormen om zich administratief in regel te stellen en om ook op andere levensdomeinen zoals werk en onderwijs vooruitgang te boeken. Bedoeling is dat deze mensen na een tijdje zelfstandig terecht kunnen op de reguliere of sociale woonmarkt. Voorwaarden hierbij zijn altijd dat de eigenaar van de woonst akkoord gaat, dat het families betreft die al enige tijd in Gent zijn, dat het pand veilig is, dat er geen overlast wordt veroorzaakt en dat er voldoende omkadering wordt voorzien van stadsdiensten, binnen hun reguliere werking, en van welzijnsorganisaties.

We pakken huisjesmelkerij aan. We werken hiervoor samen met het Parket en de Vlaamse Wooninspectie. We tolereren geen racisme en discriminatie, die zich o.a. manifesteert op de huisvestingsmarkt. Als Stad hebben we een ambitieus anti-discriminatieplan opgesteld.

Gezondheid en Welzijn

Medische hulp voor iedereen met een gezondheidsnood is erg belangrijk, ook voor mensen zonder (verblijfs)papieren. De Federale Overheid voorziet in dringende medische hulp voor mensen zonder papieren of wettig verblijf en doet voor het organiseren van dringende medische hulp een beroep op de OCMW's.

---

³ Telefoon: +32 9 266 76 19

E-mail: leegstand@gent.be

Website: <http://www.gent.be/leegstand>

Het OCMW Gent organiseert “dringende medische hulp”⁴ onder andere via het systeem medische kaart. De medische kaart geeft zorgverstrekkers informatie aangaande de terugbetalingsmodaliteiten van de door hen verleende zorg en faciliteert aldus de toegankelijkheid van de dringende medische hulp voor precaire doelgroepen.

Behoeftige Gentenaars met een bijlage 19⁵ kunnen zich tot het OCMW wenden en hoeven dan enkel het remgeld te betalen. Mensen met een E-kaart dienen zelf over een ziekteverzekering te beschikken.

Het OCMW levert verder inspanningen om zowel de doelgroep, zorgverstrekkers als derden voldoende te informeren en te adviseren over de regelgeving en evoluties met betrekking tot de dringende medische hulp. We streven naar een maximale toegankelijkheid en betaalbaarheid van gezondheidszorg voor deze doelgroep binnen het voorziene wettelijke kader.

Ook in het preventieve gezondheidsbeleid is er veel aandacht voor gezond gedrag bij kwetsbare groepen in Gent. Men tracht hen op wijkniveau te bereiken met gezondheidsinformatie, vaak ook beschikbaar in meerdere talen.

Via de Consultatiebureaus van Kind & Gezin wordt elke baby opgevolgd. Met hulp van Bijzondere Jeugdzorg en in nauwe samenwerking met de Inloopteams en onder coördinatie van Huis van het Kind, is er bijzondere aandacht voor baby's en zeer jonge kinderen in precaire leefomstandigheden.

De nieuwe migratie stelt de Stad voor nieuwe uitdagingen. We stemmen ons aanbod ondersteuning en hulpverlening hierop af. Zo willen we bijvoorbeeld in dialoog gaan met het Comité Bijzondere Jeugdzorg om de specifieke problematiek van sommige adolescenten binnen de doelgroep beter aan te pakken.

In het transithuis bij het Centrum voor Algemeen Welzijn (CAW) kan men niet enkel terecht met vragen over hun verblijf maar ook met alle vragen over hun rechten en dienst- en hulpverlening. Er is ook aandacht voor psycho-sociale ondersteuning. Van daaruit wordt doorverwezen naar het brede welzijnslandschap in Gent. We willen verder werk maken van een ketenaanpak waarbij de diverse welzijnsactoren hun eigen rol en aanpak afstemmen op elkaar.

Het OCMW blijft inzetten op acute nachtopvang, ongeacht het verblijfsstatuut, volgens het bed-bad-brood principe met extra aandacht voor begeleiding. Het overleg rond de opvang van kinderen wordt binnen de sector van de daklozenopvang geïntensifieerd. Men blijft zoeken naar wenselijke en mogelijke bijsturingen en alternatieven

Onderwijs

Het recht op onderwijs dient ook voor deze kinderen en jongeren gegarandeerd te worden. Het onderwijs gaat met de toegenomen diversiteit aan de slag.

Gezien de moeilijke leefomstandigheden van deze kinderen en jongeren is een sterke samenwerking met diverse actoren (OCMW, welzijnswerkers, Dienst Wonen, VDAB, ...) noodzakelijk.

---

⁴ Mensen zonder wettig verblijf hebben recht op dringende medische hulp (artikel 57§2 van de OCMW-wet). De dringende medische hulp betreft de hulp die een uitsluitend medisch karakter vertoont en waarvan de dringendheid met een medisch getuigschrift wordt aangetoond. Dringende Medische Hulp kan preventief zijn (= bedoeld om erger te voorkomen). Maar de hulp kan ook bedoeld zijn om een aandoening te behandelen of te genezen (= curatief). Een doktersconsultatie, medicatie, een ziekenhuisopname, thuisverpleging, labo-onderzoeken, kinesitherapie, tandartszorgen, ... komen in aanmerking. Elk OCMW heeft de wettelijke opdracht om dit recht op dringende medische hulp voor zijn grondgebied te organiseren. OCMW Gent verleent dit recht door het verstrekken van een Medische kaart.

⁵ Aanvraag van een verklaring van inschrijving. Leidt tot inschrijving in het wachtregister.

Toegankelijke en betaalbare kinderopvang biedt belangrijke voordelen voor de ontwikkeling van het kind. Daarnaast is deelname aan het kleuteronderwijs cruciaal. We willen dat alle kleuters tijdig aangemeld worden, zodat ze kans maken op een plek in de buurtschool. Onderwijs werkt hiervoor nauw samen met de toeleiders, om ouders persoonlijk en aanklappend aan te spreken. Eenmaal aangemeld, streven we naar een regelmatige deelname in het kleuteronderwijs. Zowel in de kleuterschool als in de lagere school blijven we inzetten op de brugfiguren en meer specifiek de brugfiguren Intra-Europese Migratie

Om de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs vlotter te laten verlopen, zetten we het project Brugfiguren Secundair Onderwijs op.

Vele Intra-Europese Migranten hebben een schoolse achterstand opgebouwd en dreigen ongekwalificeerd uit te stromen. De oververtegenwoordiging van deze kinderen in het buitengewoon onderwijs geeft aan dat er nood is aan bijkomende ondersteuning. We ondersteunen de leerkrachten en schoolteams, zodat ze met het veranderde schoolpubliek voluit aan de slag gaan. Het Onderwijs Centrum Gent zal in de toekomst leerkrachten en schoolteams versterken in het werken met de stijgende diversiteit, met specifieke aandacht voor de doelgroep IEM. We werken nauw samen met de Centra Voor Leerlingenbegeleiding (CLB's) via vzw TOPunt⁶ en IN-Gent om de jongeren en scholen te begeleiden. Jongeren van wie de schoolloopbaan moeilijk loopt, worden extra ondersteund vanuit het team "Steunpunt"⁷ en "Word Wijs"⁸ van het studieadviespunt De Stap⁹.

We zetten in op een positief schoolklimaat, met bijzondere aandacht voor een doorgedreven taalbeleid op school.

Werk

We pakken malafide economische constructies aan. We werken hiervoor samen met het Parket en het Arbeidsauditoraat.

We voorzien een begeleidings- en bemiddelingsaanbod op maat, dat de specifieke multi-problematiek die eigen is aan een groot deel van deze doelgroep, aanpakt binnen de vigerende verblijfsregelgeving. Tegelijk zijn we niet blind voor de moeilijke toeleidbaarheid van veel van deze mensen.

Daarom blijven we via de Dienst Werk en de Dienst Activering, respectievelijk van de Stad Gent en het OCMW Gent, zorgen voor werkervaring en inschakelingsbegeleiding op maat, waarbij onder meer Nederlandse taalverwerving op de werkvloer een belangrijke plaats inneemt.

We ondersteunen het specifieke bemiddelings- en begeleidingsaanbod via de VDAB, en honoreren daarbij het principe dat begeleiding naar werk enkel kan, indien men over een geldig verblijfsdocument beschikt (bijlage 19, E-kaart, of E+-kaart).

We roepen de bovenlokale overheden op om voldoende rechtszekerheid te creëren voor deze doelgroep. Het moet duidelijker zijn op basis van welke voorwaarden verblijfstitels worden verleend of ingetrokken in relatie tot werk en arbeidsbemiddeling. Tegelijk pleiten we ervoor

---

⁶ Wordt opgericht om jongeren die veranderen van school over de netten heen te volgen.

Dit dient om zicht te krijgen op jongeren die zich uitschrijven zonder zich elders opnieuw in te schrijven.

⁷ Ondersteunt CLB-medewerkers in het begeleiden van kneldossiers in het kader van leerrecht en leerplicht. - www.tsteunpunt.be

⁸ Een project van de Studieadviespunt (De Stap) om ongekwalificeerde jongeren tussen 18 en 25 jaar coachen in hun educatief perspectief.

⁹ Studie Adviespunt is een open onderwijshuis met gratis dienstverlening omtrent volwasseneneducatie. www.destapgent.be

om de toekenning van E-kaarten beter af te stemmen op de realistische integratiemogelijkheden van de doelgroep op de arbeidsmarkt.

Inburgering & Integratie

De nieuwe EVA IN-Gent motiveert en ondersteunt mensen met een IEM-achtergrond om een inburgeringscursus te volgen. Inburgeringscursussen, taallessen en opleidingen moeten zoveel als mogelijk aansluiten op de concrete situatie van mensen. Er wordt ook rekening gehouden met de beperkte financiële mogelijkheden van de doelgroep om (taal)opleidingen te volgen.

Er worden vanuit In-Gent ook trajecten opgezet in het kader van toekomstoriëntering, specifiek gericht naar mensen met een IEM-achtergrond. Dit helpt hen hun perspectieven in kaart te brengen en ondersteunt hen bij het maken van keuzes.

In-Gent zal ook extra ondersteuning voorzien voor de verdere uitbouw en ondersteuning van de zelforganisaties van mensen met een IEM-achtergrond. Deze nemen een belangrijke plaats in voor de maatschappelijke integratie en participatie. Op 1 januari 2015 is de hertekening van het participatiebeleid ingezet met het in voege treden van de nieuwe reglementering inzake de ondersteuning van de inspraak en participatie van etnisch-culturele minderheden. Zelforganisaties kunnen rekenen op rechtstreekse (financiële) ondersteuning en omkadering.

Om de brug te kunnen slaan tussen de stadsdiensten, politie, OCMW- en welzijnsorganisaties worden interculturele medewerkers ingezet. Voorbeelden hiervan zijn de ankerfiguren, de brugfiguren en de Buurtstewards. Daar waar mogelijk wordt deze functie ook ingevuld door mensen uit de doelgroep. We hebben daarbij oog voor de diversiteit binnen de doelgroep.

Samenleven en Veiligheid

Bij overlast veroorzaakt door nieuwe EU-burgers werken we met Buurtstewards om zo aan de leefbaarheid van wijken te werken. De Buurtstewards wijzen mensen met een IEM-achtergrond op hun rechten en plichten, met aandacht voor problemen zoals sluikestorten, zwerfvuil en nachtlawaai. De Buurtstewards werken samen met andere diensten en hulpverleners en verwijzen door waar nodig.

We staan welwillend t.a.v. verdere samenwerking met politiekorpsen uit de landen van herkomst. Zij kunnen onze politiediensten helpen om contact te leggen met moeilijk bereikbare groepen. Ook kunnen zij wijzen op culturele gevoeligheden. Daarnaast beschikken zij vaak over expertise en achtergrondinformatie in concrete dossiers waar onze politiediensten niet over beschikken.

SOI

Het Stedelijk Opvang Initiatief organiseert de opvang van asielzoekers en vluchtelingen. Daarnaast worden er ook mensen opgevangen die intekenen op het programma Vrijwillige Terugkeer. Hoewel dit programma in de eerste plaats gericht is op mensen die in de asielprocedure hebben gezeten, sensibiliseren we ook Oost-Europese EU-burgers zonder perspectief en hun begeleiders over de mogelijkheid van Vrijwillige Terugkeer. We lobbyen bij de subsidiërende overheid om ook EU-burgers toe te staan in het SOI wanneer zij intekenen op Vrijwillige Terugkeer.

Internationaal

We blijven het onderwerp IEM aankaarten en op de agenda zetten op internationale fora. We gaan hierover in dialoog met de Europese Commissie en wisselen best practices uit binnen het stedennetwerk Eurocities. Zo stellen wij bijvoorbeeld onze expertise inzake sociale economie ter beschikking aan een cluster van Bulgaarse gemeenten.

Vragen aan hogere overheden

Zoals gezegd is dit in de eerste plaats een Europese aangelegenheid. Maar ook de Federale en Vlaamse overheid kunnen meer doen. Hieronder schuiven we een aantal eisen naar voor per beleidsniveau.

Europa

De Intra-Europese migratie is een rechtsreeks gevolg van beslissingen die werden en worden genomen op het Europese niveau. De Stad Gent stelt het recht op vrij verkeer geenszins in vraag maar wil er op wijzen dat de invulling van dit principe in de werkelijkheid niet steeds overeenkomt met de oorspronkelijke gedachte erachter.

Gent wil dat de Europese Commissie erkent dat het principe van vrije verkeer haar doel in vele gevallen voorbij schiet en dat het vaak een uitweg biedt voor economische achterstelling, uitsluiting en zelfs discriminatie binnen haar eigen grenzen. Dit terwijl economische achterstelling, discriminatie en racisme dienen te worden aangepakt en niet ontvlucht in een écht vrij en sociaal Europa.

De EU dient werk te maken van sociale harmonisatie. Er is nood aan een sociaal Europa met aandacht voor minimumlonen en een gelijkenschakeling van de arbeidsvoorwaarden op een zo hoog mogelijk niveau.

Er is nood aan een volwaardige Europese bijstandsregeling waarbij elke Europeaan overal in de EU beschermd wordt door de bijstandsregeling van het land van herkomst.

De EU dient de situatie van de Roma in landen als Slowakije en Bulgarije grondig te onderzoeken. Discriminatie en racisme maar ook uitsluitingsmechanismes dienen streng te worden veroordeeld en vooral te worden aangepakt.

Europese fondsen ter ondersteuning van minderheidsgroepen zoals Roma dienen ook effectief aangewend te worden op het terrein.

We pleiten voor een Europees vereffeningsfonds. Wanneer middelen ter ondersteuning van minderheidsgroepen in de landen van herkomst niet worden aangewend, dienen deze te worden teruggevorderd door de EU. Vervolgens kunnen deze worden toegekend aan de landen en steden die de migratie van deze groepen opvangen.

De Europese programma's zijn thematisch sterk geconcentreerd op "smart and sustainable growth" en te weinig op "inclusive growth". De nadruk binnen de calls vanuit deze Fondsen ligt vandaag in verhouding, sterk op "werk". We willen dat lokale besturen, meer rechtstreekse toegang krijgen tot Europese fondsen. Er is ook nood aan middelen voor onderwijs, huisvesting en een meer sociale politiek; evenals voor experimenteeruimte en voor pilootprojecten in deze domeinen.

Federaal

Van de Federale overheid verwachten wij in de eerste plaats dat zij onze eisen t.a.v. de EU onderschrijft en ondersteunt.

We wensen de goede samenwerking inzake verblijfsdocumenten en de controle daarop verder te zetten.

We rekenen op de steun van de Federale overheid om schijnzelfstandigheid, zwart werk en uitbuiting aan te pakken. De inspectiediensten dienen hier hun rol voluit te spelen. Wij zullen eveneens verder afspraken maken met het Arbeidsauditoriaat.

Ook inzake de politionele aanpak van mensenhandel rekenen we op het Federale niveau.

Gent wordt geconfronteerd met grote groepen dakloze EU-burgers met kinderen. De Federale overheid dient ons bij te staan met opvangmogelijkheden, zeker in de winter.

Asiel en migratie is een Federale bevoegdheid. Wij verwachten dan ook dat dit beleidsniveau inzake Europese migratie meer verantwoordelijkheid gaat opnemen. Het heeft geen zin om zich te verschuilen achter het principe van vrij verkeer binnen de EU. Er is wel degelijk sprake van vluchtelingen. Het zijn mensen op de vlucht voor vervolging en uitsluiting.

Vlaanderen

Ook de Vlaamse sociale en economische inspectiediensten dienen hun rol voluit te spelen.

We hebben nood aan een structurele verderzetting van het project "Buurtstewards". Deze 6 mensen slaan in Gent een brug naar IEM-gezinnen en bemiddelen waar nodig.

Wat 15 jaar geleden begon als een project 'Brugfiguren in het basisonderwijs' is uitgegroeid tot het meest omvattende luik flankerend onderwijsbeleid. Meer dan 35 brugfiguren gaan in scholen aan de slag om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Deze werking geniet grote steun binnen het onderwijslandschap. Een verdere uitbreiding en uitdieping ten aanzien van de intra Europese migratie dringt zich echter op.

De strijd tegen huisjesmelkerij dient opgevoerd o.a. via de Vlaamse Wooninspectie.

Gezien het gestegen aantal migranten vragen wij ook dat het budget voor integratie in verhouding zal toenemen.
